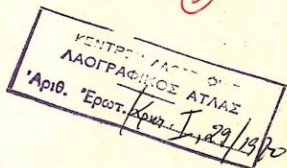

49
12-3-70

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Διαβρεμένος 1969 - Μάρτιος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ο ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΑΣ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) *Λεβενδολίς*...
(παλαιότερον ὄνομα:), Ἐπαρχίας *Ξηλίου*,
Νομοῦ *Χαλκιδέως*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Σταμα-*
τάκης Ζωρξίος ἐπάγγελμα *Διδάσκαλος*.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Φουρτοφάρμακον Ἀραυγίου κτῆς*
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον *ἑρῶν (3)*.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Ἰωάννης Στανδίκης*.....

ἡλικία *66*... γραμματικαὶ γνώσεις *Ἀπόφοιτος*.....

Δημοσίως..... τόπος καταγωγῆς *Λεβενδολίς*
β) *Χρῆτος Παύλος Στανδίκης 66 ετῶν*

γ) *Ἀνδρέας Στανδίκης 66 ετῶν*

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; *Περί τῶν χωρίων καὶ εἰς ἃς ἐπε-
βουλοῦντο αἱ εὐδαίμονες μεμελεῖντες ἦσαν αἱ βοσκόμεναι.*
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; *Ἐφ' ὧν ἐβουλοῦντο μεμελεῖν καὶ ἀποδοῦναι.*
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
ὅλες φυσικαὶ πρόσωπα.
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διαγενομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; *Ἦν. Περιουσία... διακρίνεται ὅλην ν. πρὸς τὸν πατέρα
τῶν πατέρων ἢ μετὰ τὸν γάμον τῶν περιεσώζοντων ζιζηνίων.*

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *Οἱ εἰς γεωργίαν καὶ οἱ εἰς κτηνοτροφίαν*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ασχολούνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *Μερικοὶ γεωργοὶ καὶ παρέρχοντες βιοτέχναι*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *Δὲν ὑπάρχει γαιοκτήμονες*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακατόροι κλπ.)... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των, (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ;

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν πονητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἐπὶ τοῦ προήρχοντο οὗτοι ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; *Ἐργάται εἰς τὸ θέρισμα - ἐργάται - ἐντόπιοι, ἀμοιβὴ εἰς εἶδος, 3 σικαίρες κριθάρων*

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐάν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *Δὲν ὑπάρχει δοῦλοι*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; *Εἰς Αἰγυπτὸν, Η.Π.Α. καὶ Χανιά*

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρᾶματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

Μηδέναιον ὡς ἐργάται

- δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῆς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;....

Ἐξιστοῦντο διὰ τῆς κοπρῆς, ἢ ὁπότε ἡ πῆλη ἔναι ἀφ' αὐτῆς.

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας;... Πρὶν τοῦ β. Παγκοσμίου πολέμου.

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας;... Ἐξιστοῦν ἀπὸ τῆς χρυσοκωπείας πρὸ δεκαετίας.

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ;... Ἐκ τοῦ ἀπὸ τοῦ ἐργαστοῦ κατεσκευάζει.

Διέφερε δ' ὁ αὐτὸς τοῦ ἀπὸ τοῦ κατεσκευάζει ἀπὸ τοῦ ἀπὸ τοῦ ἐργαστοῦ (κατεσκευάζει).

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρου με τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1.....	4.....	7.....	10.....
2.....	5.....	8.....	
3.....	6.....	9.....	

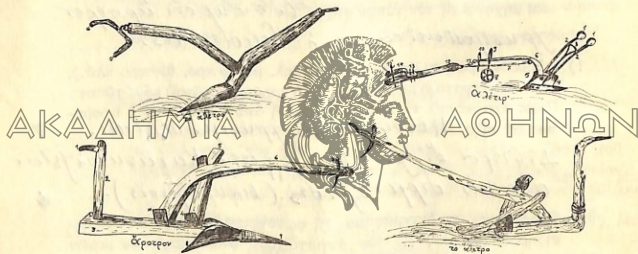
- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῇσει;)... πρὸ δεκαετίας.
- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ... ἔναι ἐχρησιμοποιεῖται.

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) *δὲν χρησιμοποιοῦνται*

5) Μηχανή ἀλωνισμού *Πρὸ... ἐξαιτίας*

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *κατεσκευάζτο, ὑπὸ τῶν... ἰσίων... τῶν χωρῶν, οἱ οὖν... ἐξαιτίας... ὑπὸ... πατρὸς αὐτοῦ καὶ ἐξ αἰῶνος καὶ τέλει*
ἦν.

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. ὤχρη	6. φωχίες	11.
2. ποδάρη	7. καταιγίδες	12.
3. παρόνδια	8. χυνί	13.
4. βταβάρη	9. γτερόχυνισ	14.
5. β. π. α. δ. η.	10.	15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησην).

- 4) **Τὸ ὕνι.** Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν· δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχθυογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Χρησιμοποιήστε έναν αριθμό από 1-10, το
όποιο είναι κατά την κρίση σας.

- 5) Ποιον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀσπίου; *βιόηρα ραβδὸς*
μαχητῶν *ἡττι* *ὑπὸν* *ἐκ* *ἑαυτοῦ* *ἐπαύας*

- 6) Ήτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου.

Εἶναι { ^{καὶ} ὡς καὶ πάλιν ἀλλὰ καὶ οὕτως.

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαΐ κλπ.).....

βενεπαρνι, ζιλογας, αριδι, βαρναας (πριον)

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) ; βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. βόες καὶ ἡμίονοι

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; Ἐχρησιμοποιοῦντο 2 βόες καὶ 1 ἡμίονος ..

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; εἶναι ἀναγκαῖος ἀνένυαδον

①

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεῦλια κλπ.). ὡς τὸ ἐκείνου τῆς Πραγματογίνης ..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

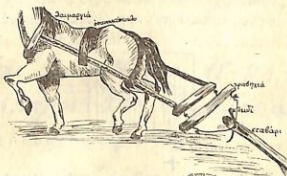
10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). ὀνομάζεται λοῦρα κυμαμένα καὶ ἡ πένητα καίμων

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; ἀπὸ τοῦ 1930

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; Μὲ τραβιχτά

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον. *Η. ευενη. αὐτὴ εὐχρησται*
ἐν τῇς

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
 τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) ὑπηρετὴς. Σημειώσατε ποῖα
 ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας *ἀνέκδοτον ὅτι μὲν οὐ*
ἀνέκδοτος ὡς ἀρχηγὸς καὶ ἰδιοκτήτης.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ εὐλίγον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) *εἰς οὗτοι κατ' ἀρχὴν*
ὁ γῆρας ἐπὶ τῶν ἐραχτῶν τῶν βοῶν καὶ ἐρχεται
καθὼν τὸ ματαιοῦσι καὶ πᾶσι εἰς τὰ γῆρας. τὸ ἔχει
νὴ καὶ τὸν ἐκείνους ἀπὸ τῶν ὀκνηρῶν καὶ τῶν ἐκείνους.

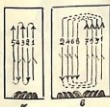
2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....
Ὁμοίως ὡς ἀνω μετὰ τὴν διαφοράν ὅτι ἀπὸ τὸ ἐμβαλεῖ
ἐκ τὰ γῆρας ὑπάρχει ὑπάρχει εἰδικὰ ραβδῶν καὶ μέτρον.

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ
 ὄργωμα μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἅκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).
καὶ τὸν ἐκείνους καὶ τὸν ἐκείνους ἐκ τῶν ἐκείνους ἐκ τῶν ἐκείνους
ἐκ τῶν ἐκείνους αὐτῶν καὶ τὸ καὶ τὸν ἐκείνους ἐκ τῶν ἐκείνους.

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Ὁργώνεται ὁ ἀγρὸς βασιφοβὸς ἐκείν, ἐκείν
 ἡ αὐλακὴν αὐτῆς εἶναι πηλοῦς...

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὴς ἢ σποριῆς, ντάμιες, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.) ; ἔγινετο καὶ γίνεται κατὰ ἐποχάς.

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά) ; με αὐλακιάν ; ἢ με πηλοῦς
 ἐκείν, ἐκείν τῆς ἐποχῆς.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιηθῇ ἀροτρον ; εἰς πηλοῦς, πηλοῦς καὶ ἐκείν...
 αὐτῆς, αὐτῆς ἀνεξαρτήτως ἐποχῆς...

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργωματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑνί : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. Πλαγίως καὶ ἐκείν καὶ πάντως κατὰ τὴν ἰδίαν κατὰ τὴν...
 (ὁ κ. ἐκείν, ἐκείν).

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. *Ο τρόπος αὐτός εἶναι γυνίως καὶ μεταδύου.*

γ) Ἀροτρίασεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά· π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

Γίνεται καλλουργία 15-20 ἡμέρες πρὸ τῆς σπορᾶς τῶν δημητριακῶν (κυρίως βσβ. εἰζον).

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαριθρήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Στὶς υπέρς γίνεται γύρισμα καὶ μεταδύου εἰς τῆς Σαπίας (πρὸ 10-15 ἡμέρας) γυνίως.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπάρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰνάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Ἀφίεται ἐν τῇ κωδύλῳ.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *Ὁ ὀργωμαὶ εἶναι πρὸ τῆς σπορᾶς.*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. *τὸ δισάκι* εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *Χρησιμοποιεῖται τὸ βομβομῆχ. αὐτοῦ ἐπεύρεται.*

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίαν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

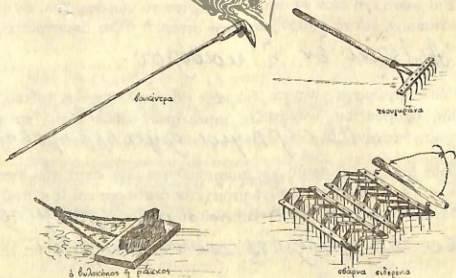
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῇ σιδηρᾷν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

Διὰ τοῦτ' ἐπιμένοντας καὶ διὰ τοῦ ὁποῖου μετέωρα αὐτῆς χωρὶς αὐτῆς νὰ γένη ὁργω-
μένη.....

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνι-
σμα, διβόλισμα); *ΝΟΧΙ, δὲν γίνεται.*

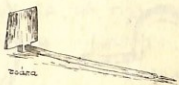
3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχε-
διάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχε-
διάσματά τινων ἐκ τούτων).

Μὲ βουλόμενα ἐν ἀρχῇ μὲ καὶ με-
τέωρα ἐπὶ τῆς γῆς.....

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)
 ἢ χρῆσις ἢ ἐφαρμογή καὶ ἢ τελεῖται, ἢ ὅποιον
 ἢ πρᾶξις ἢ ἀποτέλεσμα βυθολογίας:

6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργωμα
 καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι τοῦ ἐκτελοῦν
 βουδοῦν οἱ παραγυῖοι μὲ ἐργασίαι τὸ ἐκτελεῖ-
 μα εἰς ὃ μέρος εἰς ὄργωνται

7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπο-
 ρὰν ὁσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια, ἐκάστου
 εἰδους. ἡ ἐργασία καὶ ἡ ἀποτέλεσμα "παχέια" καὶ
 ἐκτελεστοῦν καὶ ἐπὶ τὴν ἀποτέλεσμα

8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν
 ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. Δὲν ὑπάρχει...
 ἰδιαιτέρας πρὸς τοῦτο χωράφια

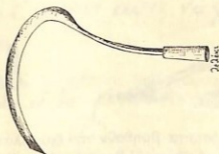
9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμή-
 λων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές),
 καὶ ἄλλως. ἡ ἐργασία καὶ ἐπὶ τὴν ἀποτέλεσμα εἰς αὐτὰ,
 καὶ καὶ ἐπὶ τὴν ἀποτέλεσμα ἐκτελεστοῦν μὲ ἐκτελεσμένην
 τὴν κοπρὴν εἰς τὴν τὴν ἐργασίαν τὸ χωράφιον.

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
 (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) *Ὁ θριεμεύς...*
ἐρίκετο με τὸ φραυδάνι, ὡς καὶ εἶπε...
ρ.σ.σ.

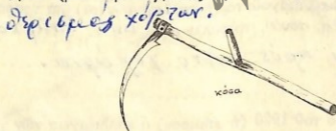

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

Ὁ θριεμεύς...
ἐρίκετο με τὸ φραυδάνι...
ἔσ.σ.σ. πᾶσι τοῖς εἰδῶσι...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ.....ΔΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) θερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) *δρεμεύς χόρτων.*

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὀμαλή ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).

Ὁ μαχ. ἢ ὡς τὸ εἶδος...

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

ἡ χειρολαβή, ἦτο καὶ εἶναι ξυλινή. Ὁ σκελετός...
ἦτο καὶ ὡς χεῖρ...

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) *ὁ δερμιτζής (οι δερμιτζήδες)*.....

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *ἐξερριζώνοντο. καὶ ηὐξάνεται ἡ εὐδυν, διὸ καὶ βραχὺς εἶναι τὸν χρόνον*.....

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Πολλοὶ ἐξερριζώνοντο, καὶ ἡ εὐδυν αὐτῶν γινασκόμενοι, θερίζονται ὅσοι*.....

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).....

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραχμῆς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι αὐτοὶ θεριστὰς ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *Οἱ ἴδιοι οἱ δερμιτζήδες ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα (καὶ τοὺς σταχυῶν προφαινοῦν)*.....

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *ἕκαστον δὲ κεφαλήν ἐνέτω καὶ μετὰ τὸν θερισμὸν τῆς πηγῆς - ἀναβαίνει εἰς μὴδαν - δένονται ἐν ἐμάτῃ, καὶ καὶ κεφαλὰς πρὸς μίαν κατεύθυνσιν*.....
βίν.

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. *Αἱ γυναικες κουνιζομενες.*

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι, δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τρόπου καὶ ποῖον ; *Ἐθρίζοντες
θερίζον οἱ ἰσχυροὶ ἄνδρες καὶ
γυναῖκες καὶ ἐκείνη οἱ νεώτεροι
ἰσχυροί.*

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθίον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ἐξέκοπῃς) ; Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθίον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τρόπον σας ονοματολογίαν). *Οὐδαμῶς ἔχρημα
ποιούντο. ἔρχεται ἡμῖν τοῦ "μίσθου".
ὁμῶς χρῆμα καὶ "ἀντίμισθον" (ἢ ἀντί...
μισθοῦ) ἐπανίως εἶναι "ταῖς τιμαῖς" (ἢ μισθὸν
μισθοῦ).*

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; *Ἐξ ἑσθον. κόπω-
μα. γρήγορον γὰρ τι. Διὰ περιστά-
σεων οὐδέν.*

- 4) 'Εδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Δὲν παρατηρεῖτε τοιαῦτα τι.

- 5) 'Ετραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

'Ετραγουδοῦντο μὲν, ἀλλὰ ριζιτιμα τραγούδια καὶ ὄχι τοῦ θερισμοῦ.

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.

Δὲν εἰσέρχεται εἰς τὰ χωράφια τὸ ἑσπέρας τοῦ πρῶτου βίντελου τῶ ἀποδείρι. Σφάζεται μοσὸ ποτλὸν καὶ διαμεμεδᾶται ἢ ἀποχένεται.

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶν.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἥτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἑσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

*Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν τῆς περὶ -
λας ἐδίδετο τὰ μηχανήρια ἐν τοῖς βόσται
τοῖς ἀνέμοι, ἐπιμαχούτοις ἀνέμωδι. ἢ
καὶ ἐνδοτομῆς ἐνευήπωτος.*

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς. *Καταγράφεται
ἀναθεωροῦντως πρὸ τοῦ 1900. Σχεδιάσει
ματὰ... Σημειώματα (χρημονιμ.) καὶ κατὰ
μάστιον (εὐτροπικόν).*

- 2) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τοῦ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν. *Ἡ ἐξαγωγή τῶν γεωμήλων
ἐκτελεσθῆναι μετὰ τῆς βοτάνης
(ἐκτελεσθῆναι μετὰ τῆς βοτάνης).*

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθηζέτο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μετὰ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.

*Ἀνὰ ἐσυνθηζέτο τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μετὰ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον).
Ἐάν ναί, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.).

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας)

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Μεταφέροντο εἰς τὸ ἀλώνι.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρὸν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;

Ἡ δεμωνιά ἐκτεταγμένη μετὰ τοποθετεῖν τῶν κεντρῶν, ἀλλοπαχίλως καὶ μετὰ τὴν μετὰ εἰς πρὸς τὸ ἐσωτερικόν.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι;

Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν τὸ ἐσωτερικὸν ἀλώνι.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; Κατεσκευάζετο ἐξωτὴ τοῦ χωρίου καὶ εἰς οὐμείον τοιοῦτον, ὡς καὶ "πιάνα" ἀλώνι.

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσότερας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

ἀνήκειν εἰς μίαν οἰκογένειαν.

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; *Ἄρχεται*
περὶ τὰ ἔτη 1910 καὶ ἔληγει περὶ τὰ μέσοι
ἔτη.

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *Ἐκτετακτο χωμα-*
τάλωνο.

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμού· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων)

Ἐπεξεργαστο ἀπλῶς διὰ καθαρισμοῦ
ἐν τῷ χρόνῳ.

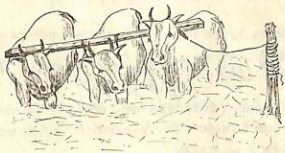
- 9) Ἡ ὥς ἂν προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἔναρξις τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

Δὲν ὑπάρχει ὠρισμένος χρόνος.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

οἱ κουνιοὶ καὶ τὰ γαμψάκια ἐχόντες καὶ
ἐμφορῶντο εἰς τὸ ζεῖν κοινονίως.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀνυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερόμενων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νιοῦ ἐύλινος στύλος, ἔχων δύο μέτραν (καλούμενος στηγερὸς,
στρούλουρας, δοικάνη, βοικάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχονται γύρε», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

ὁ χρησιμοποιοῦντο βόες καὶ ἐλαφίως γαεῖς
καὶ ὄνος καὶ ἡμίονος ἐξ αὐτῶν ἐπέβαιναν ἐν-
νικίτης. οἱ ἐλάφιοι κατελάττοντο φασίμην-
φάσκοντο εἰς ἄχραι.

β) Πῶς ζεῦνται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στύλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὴ περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες και σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα) *καὶ φ.δ.δ.*
βωλόςυρος διὰ χειρὸς ἐκφυαγίματος ἀγρίας
περὶ τὸν λαίμακα μείζονος.

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἁλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἁλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἁλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἁλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἁλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόςυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἁλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἁλωνιστικὸν μηχανήμα ; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὁσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ά.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων ;

Δεν ἐχρησιμοποιεῖτο ζωπιετικὸν μηχανήμα.

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ἀρχίζει ἀπὸ τῆς μετὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου, διακόπτεται ἐπ' αὐτῇ, περίπου μίαν ὥραν τὴν μεσημβρίαν (τοῦ καὶ ὑμῶν). καὶ ἔρχεται ἀπὸ τῆς πρὸ τῆς δύσεως ἢ αἶμα τῆς δύσεως. ἔαν ἔσται ἀνέμος καὶ "ἐπέρχεται" τὴν νύκτα. ἢ ἔρχεται ἐπὶ τοῦ νεύρου.

- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δοκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

ἔχρησιμοποιοῦντο διχάλι διὰ τὸ μύρισμα τοῦ μαζομαστος.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλῶνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχυν ;

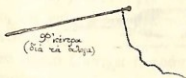
Ἀπὸ τῆς περιβάσεως τὴν ἀποκρίαν προσέγειρεν καὶ ἐπὶ τῆς τοῦ μύρισμα ὀρυζήματος τοῦ ἀλωνιστικοῦ μηχανήματος.

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μήκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

ἔχρησιμοποιοῦντο ἢ τῆς βελίδος τοῦ καὶ τοῦ βελίδος. ἔαν ἔλθῃ καὶ ἔλθῃ ὡς ἐπὶ τὸν βουκέντρι.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

Ἐκκρίντο δούλα καὶ ἤντηζοντο ζῶα.
... ἕως τέτταρες δούλα.

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Ἐνομιάζετο μάλαμα.

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσιν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνάραι καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βαριά ἢ ἀλῶνα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν.

Ἡ πρώτη ξαβὰς ἐπὶ τῶν ἑπαινῶν.
Ἐκκρίντο ἄχυρα ἐπὶ τῶν ἑπαινῶν.
Ἐκκρίντο ἄχυρα ἐπὶ τῶν ἑπαινῶν.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μετὰ ζῶα καὶ μετὰ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μετὰ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μετὰ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Εἰς μικρὰς μέσας ποσότητας ἐκκρίντο
ἐπὶ 6 ζεύγη.

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο ἔκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

Ἐκκρίντο κόπανοι, ἐκ πελασίου καὶ ἐκ ἐρυθροῦ,
μῆκος μέχρι 2 μέτρων καὶ πᾶχος 10 μέτρα.

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
 Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
 (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.). *Ἄι. φακῆς, ρεβιθῶν, κοινὰ
 ἐκκοπανίζοντο ἐκ τῆς αὐλῆς. Ἐξ. ἀλωνιᾶς. Ἐξ. τῆς
 αὐλῆς.*

κόπανος στρογγυλός

ξύλο κοπανιστὸν διὰ τὸ κοπάνημα μικροῦ ἀροῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
 τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
 ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
 Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
 παραγωγῶν; *Ἐξ. κοπάνισμα ἐγένετο ἐπὶ τῶν ἰσθίων
 αὐτῶν ἐκ μετὰ τὴν κομὴν. τὰ μακροφύλλατα
 ἤματι.*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
 Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
 στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
 Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

καὶ τὸ μὲν ἀνέμισμα, δὲ αἰεὶ ἐπὶ τῷ, εὐνοπαρίζοντο
καὶ αἰεὶ ἐπὶ τῷ ἐλάφοντος. τὰ ἐργάματα ἔσαν γενοί
καὶ ἀχυροποιούντο. Διὰ λήχνισματος τὴν ἐκδοχὴν τοῦ
ἐκδοχὴν διαχωρίζοντες καὶ τὸν ἀχύνον. Ἐργάματα ἀναδοχίκοι, 3-5

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

Εργάματα ριζιτῆρας μετόν.

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρήσις ὁλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) Χρήσιμο ποιεῖται αὐτὸ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
καὶ τὸν ἀχύνοντων ἐκδοχῶν.
β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ὁλωνισμένοι στάχες, ἐτοίμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο. (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. Οἱ ἀχύνοντες ἐκδοχῶν.

Ἐκδοχῶν μίχματα ἐκδοχῶν μετόν.

Διὰ τὴν μίχμας ἡ δὲ ἐκδοχῶν μετόν.

δὲ τὴν ἀχύνοντες πρὸς ἀποχωρισμόν τοῦ ἀχύρου.

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμόν τοῦ ἀχύρου

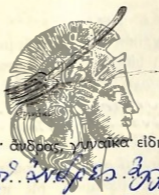
ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ὁ δὲ ἐχθρὸς τοῦ μαχόμενου εἶναι τὸ πρὸ
θρόνου τοῦ βασιλέως ἀπὸ τοῦ ἀνέμισμα. Δὲν ἐκφυγῶν
καὶ οὐδὲν.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

Ὁ δὲ ἐχθρὸς ἀπὸ τοῦ ἀνέμισμα.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾷ (ἀνέμίζει)· ἀνδρὸς, γυναικὸς εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Ὁ δὲ λιχνᾷς εἶναι ὁ ἀνέμισμα. Ἐκφυγῶν καὶ μαχόμενος
ἀνέμισμα δὲν ἐκφυγῶν.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Ὁ δὲ ἀλώνισμα εἶναι τὸ ἀπὸ τοῦ ποδῶν τῶν ζώων ἀπὸ τοῦ σῖτος κλπ ;
Ὁ δὲ ἀλώνισμα εἶναι τὸ ἀπὸ τοῦ ποδῶν τῶν ζώων ἀπὸ τοῦ σῖτος κλπ ;
Δεύτερον ἀλώνισμα δὲν ἐκφυγῶν.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

... οἱ κόνιχοι ξεσπανίζοντο μετ' τὸ κόπανον
... διὰ τὴν κόνιζοντο ἐν δρυϊνῷ

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

... Γίνεται μετ' ἐξωφρον ἐν θροῦλῳ κατὰ τὴν
διαρκίαν τοῦ λιχνίσματος ἐξωφρονεῖν ~~τοὺς~~ ἐξωφρῶν
... τοὺς κοντύλους

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

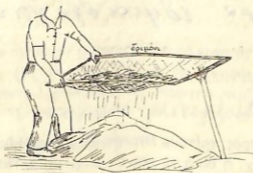
ΑΘΗΝΩΝ

κοσκίνο πάλαιό· δερμάτινο

κόσρος ἢ ἀριλόγος

δορμόνι

νων μετ' ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μετ' τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Κατὰ τὴν λαμπρύνει τοῦ λιχνίσματος ἐγίνετο
ἐξ ἀσχυριεῖς διὰ ἐσφάδρου καὶ καρόνα
διὰ τοῦ θορίου ἐχωρίσθη καρπὸς—
κόνιαι

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

Ἐν τῷ μαζεύματι ἐχωματίζετο τὸ λαμὲ
ἐκ μόνου τοῦ καρποῦ ἐγίνετο ἐπὶ τῆς
ἐξ ἀσχυρί με φτυάρι ἐγίνετο εὐρὸς· αἱ αἱ
τοῦ φτωρίστ ἐχωματίζετο εὐρὸς ἐκ τῆς
κονίαι τοῦ εὐρὸς ἐκ τῆς καὶ ἐκ τῆς κόνιαι
ὁ γινώσκων ποῖον εὐρὸν ἐκ τῆς κόνιαι

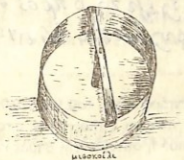
- 8) Ἀλλὰ εἴθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

Ἰδιαιτέρως ἐδμεν δὲ ἐπὶ τὴν κόνιαι

- γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι ; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἱχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

Κατεβάλλετο ὁ μουναρός ἐν μαλαγίμῳ καὶ γ' καὶ ὡς ἐπὶ τὸ ἀναγνῶν τῶν ζευγαρίων (κινεῖται πρὸς τὸν ἰσχυρὸν) εἰς δίκην, εἰς δ'.

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὰ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιότικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωριάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρῇσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἱχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) Κατεβάλλετο τὸ παπαδιότικο (ὁ δὲ καὶ ἐν τῇ ἐνδοκίᾳ), ἡ ἀγροφυλακιάτικο (ὁ δὲ καὶ ἐν τῇ ἐνδοκίᾳ) καὶ ὡς ἐπὶ τὸν γὰρ καὶ ἐνδοκίᾳ προεπιτιμῶς.

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) Ὁ καρπὸς μεταφέρτετο εἰς τὸν μαλαγίμῳ (ἀποθήκη) εἰς πνιδάρι.

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ;

“Υπομερα καὶ ὑπάρχον μετον ἀνυρδονεο.
Μετὰ ἐρετο. τὸ ἀνυρα ἐνὸς ἐκκωντ.”

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;

Μετὰ τὸ ἀλώνισμα ἀγέμετο ὁ πρὸς ἐπορὰ
ἐπὶ ὅρου, ἀποσπασ καὶ ἐκκωνετο ἰδιαιτέρως.
.....

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ ποῖον χρόνον ;

Δ'. ΕΤΗΣΙΑ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Δὲν ἐκκωνετο πυραὶ.
.....

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

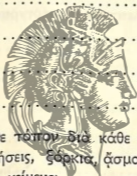
2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν' παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ;

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος ;

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῇ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

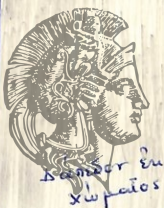
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

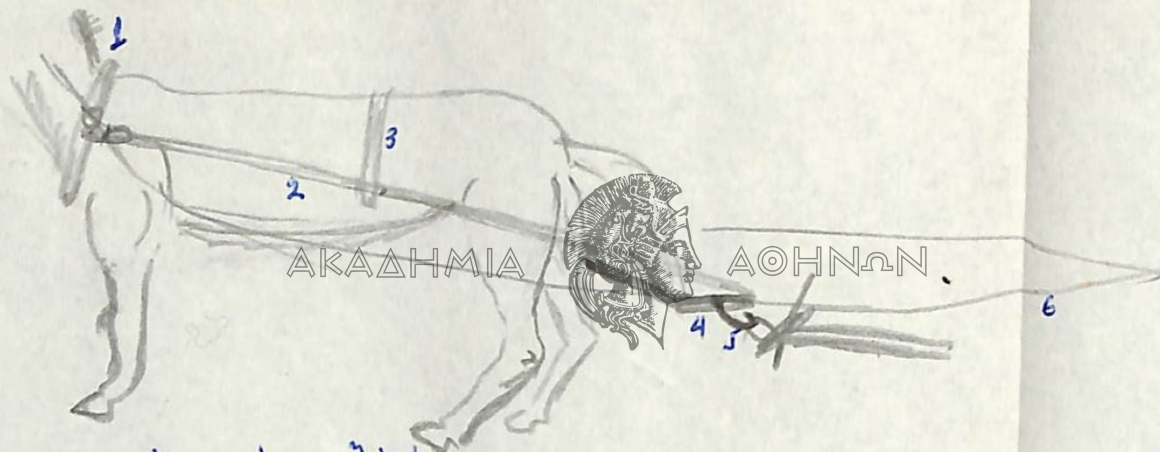
ΑΘΗΝΩΝ

6 μ.

καμάρ ἐν
χώρῳ

Τὸ ἔργον.
Προβλεπόμενα ἐκ τῶν ἡμετέρων, τοῖς
ἐργαζομένοις, οἱ ὅποιοι ἱερῶν.

1. Κουλούρα ἢ καίγεος.
2. πουρῖα.
3. Πλαταὶ καὶ πορὶ
4. θυγός.
5. χαίνετος.
6. εἰς ἐκκλινὴ κατεσθύνεως.

Ξυρίδων 10 και 11.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

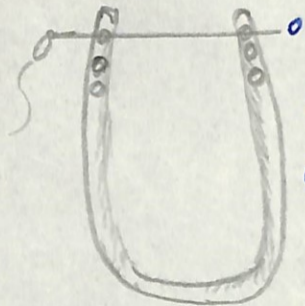
Τόσποε μέ
67 ξυρίδερ.

Συαγίδας
67 ξυρίδερ.

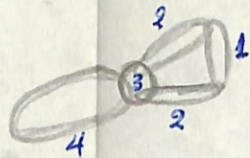

Χαχαλόφρα-
βουέντρο

Σείρα ξυμ

0. Πανωξίτι εἰσπρόντ.

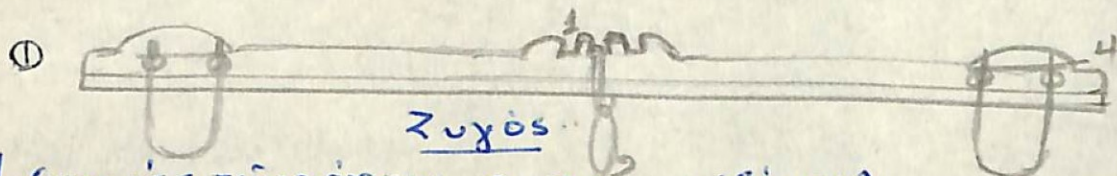
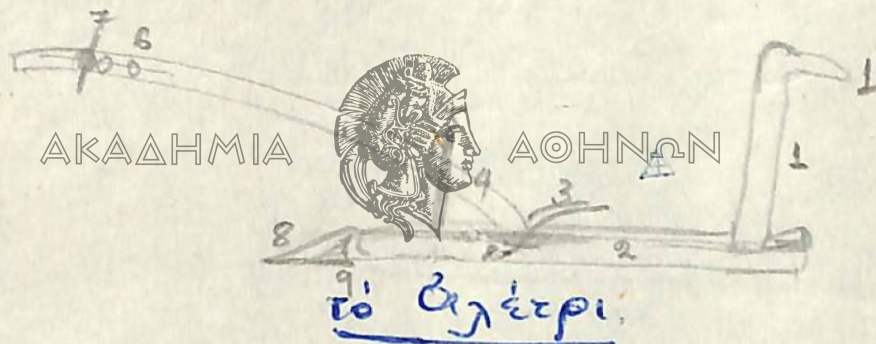

Μοῦρα

1. κρίνος καὶ μέτωπος τοῦ ἵψους.
2. κρίμοι ἀπὸ τοῦ καὶ τοῦ ἵψους
3. συνδερμὸς κριμῶν
4. εἰς αὐτὸς "πιδανέ" τοῦ παραμυρίστ.

6ε' 4.

6ε' 3.

1. φωχίες τῶν λούρων
2. λούρα
3. ξύλα (ξύλινη).
4. πινωφύλι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Το Σπανάκι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

66 Δ. Ρ. Ν. Α. Κ. 1.